

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

**“YASHIL” IQTISODIYOTGA O‘TISHDA INNOVATSIYALARНИ
KENG JORIY QILISH VA BARQAROR IQTISODIYOTNI
INSTITUTSIONAL TARAQQIY ETTIRISH DOLZARBLIGI**

**INSTITUTIONAL DEVELOPMENT OF A SUSTAINABLE
ECONOMY AND WIDE IMPLEMENTATION OF INNOVATIONS
DURING THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY**

**ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ УСТОЙЧИВОЙ
ЭКОНОМИКИ И ШИРОКОЕ ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИЙ ПРИ
ПЕРЕХОДЕ К “ЗЕЛЕНОЙ” ЭКОНОМИКЕ**

Onlayin xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2024-yil 20-may

MAXSUS SON

**74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982**

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinnbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbanov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinnbosari

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Majlis qonunchilik palatasi deputati

Xudoqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori

Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor

Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori

Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinnbosari

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi

Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Afraganus universiteti dotsenti

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktaranti

Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokururasi boshqarma boshlig'i o'rinnbosari

Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokururasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi,
O'zR Bosh prokururasi huzuridagi IJQK departamenti.

I shu'ba
IJTIMOIY-IQTISODIY BARQAROR RIVOJLANISH
MAQSADLARIGA ERISHISH UCHUN "YASHIL" IQTISODIYOTGA
JADAL O'TISH

Section I
ACCELERATED TRANSITION TO A GREEN ECONOMY TO
ACHIEVE SOCIO-ECONOMIC SUSTAINABLE DEVELOPMENT
GOALS

I секция
УСКОРЕННЫЙ ПЕРЕХОД К "ЗЕЛЕНОЙ" ЭКОНОМИКЕ ДЛЯ
ДОСТИЖЕНИЯ ЦЕЛЕЙ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО
УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

ICHKI TURIZMNI RIVOJLANLANTIRISH TASHKILIY MEXANIZMINING ASOSIY PRINSIPLARI

Dehqonov Burxon Rustamovich
TDIU Turizm kafedrasи tayanch doktoranti

KIRISH

Ichki turizm ham madaniyatlararo almashinuv imkoniyatini beradi. Dunyoning turli burchaklaridan tashrif buyuruvchilar mahalliy aholi bilan muloqot qilish, ularning urf-odatlarini o'rganish va ularning turmush tarzi bilan tanishish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu almashinuv nafaqat istiqbollarni kengaytiradi, balki turli madaniyatlar o'rtaida o'zaro tushunish va hurmatni kuchaytiradi.

Bundan tashqari, mahalliy turizm barqaror iqtisodiyotni rag'batlantiradi. Ko'pgina yo'nalishlar hali ham tashrif buyuruvchilarni jalg qilish bilan birga o'zlarining tabiiy resurslarini saqlab qolish zarurligini tan oldilar. Sayyohlik yo'llari yoki yovvoyi tabiatni muhofaza qilish loyihalari kabi ekologik toza tadbirlarni targ'ib qilish orqali yo'nalishlar o'z atrof-muhitini himoya qilish va sayyoohlarga noyob tajribalarni taqdim etishi mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Shu nuqtayi nazardan ichki turizmni rivojlanirishda xalqaro va mahalliy olimlar o'zlarini bir qator asarlarida nazariy va amaliy tavsiyalarini keltirib o'tgan. Ulardan Arjun Kumar Bhatia "Ichki turizmda odamlar xalqaro turizmda bo'lgani kabi, mamlakat chegaralaridan tashqarida sayohat qilishdan farqli o'laroq o'z yashash joylaridan tashqarida mamlakatning boshqa hududlariga sayohat qilishadi".

Turizm sohasida faoliyat ko'rsatadigan amaliyotchi sifatida o'z maqolasida keng ta'rif bergan.

Dr. Hayley Stainton o'z kitobida quyidagicha nazariy ta'rif berib o'tgan. "Bu o'z mamlakatida sayohat faoliyatini amalga oshiradigan, bir kunlik yoki tunash uchun sayohat qiladigan har bir kishi", - deb yozilgan. Ta'rif ilmiy yondashilgan bo'lib, mahalliy turistning sayohat davrini hisobga olib tuzilgan.

Ichki turizmni rivojlanirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi tarmoq shaklga ega. Bu mavzuda turli ilmiy-tadqiqot ishlari olib borilgan bo'lsa-da, ushbu obyekt yaxlitligicha yetarli chuqr o'rganilmagan.

Ushbu mexanizm ichki turizm tarmog'ining subyektlari o'rtaida, makro va mikroiqtisodiy komponentlarni qo'shgan holda iqtisodiy munosabatlarni tashkil qilishni nazarda tutadi. "Rivojlanirish" terminini kiritish ushbu mexanizmning nazariy hamda amaliy yo'nalgaligini anglatadi, chunki ichki turizmning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi boshqa bir qator vazifalarni hal qilishga ham qaratilgan bo'lishi mumkin.

"Rivojlanirish" tushunchasi keng ma'noli tushunchadir. U turistik faoliyatni ekstensiv kengaytirish, ko'rsatilayotgan xizmatlar hajmini optimallashtirilgan holda turistik faoliyatni jadallashtirishni ham nazarda tutadi. Ichki turizmning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi rivojlanishning maqsadlari bilan chambarchas bog'langan. Ushbu mexanizm va uning samaradorligi rivojlanishning ma'lum maqsadlariga bog'liqdir.

Ichki turizmni rivojlanirish maqsadlari turistik faoliyat muhitining tashqi va ichki omillarga bog'liq. Ichki turizmning tashqi muhit omillari zamонави, shiddat bilan o'zgarayotgan iqtisodiy muhitda o'zgarib turganligi sababli bu tashkiliy-iqtisodiy mexanizm uni boshqa muayyan maqsadlardan ajratib turuvchi bir qator tizimli xususiyatlarga ega. U rivojlanishning o'zgarib turuvchi talab va maqsadlari sharoidlarida o'zining asosiy funksiyalarini bajarish imkoniga ega bo'lishi, shuningdek, tashqi muhit o'zgarishlarga uchraganda o'z ish parametrlarini saqlab qolish zarur.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ichki turizmda tashkiliy-iqtisodiy mexanizm iqtisodiy jarayonlarning normal borishiga, iqtisodiy tizim va uning obyektlari barqaror faoliyatda bo'lishini qo'llab-quvvatlashga, turizm faoliyatini yanada rivojlanishiga, uzilishlarning, qonunlar, normativ ko'rsatmalar, shartnomalar buzilishlarining oldini olishga ko'maklashadigan sharoitlar yaratish choralarini va vositalarining yig'indisi hisoblandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Quyidagi besh jihat misol bo'la oladi:

- qonun jihatidan ta'minlash (turistik faoliyatning normal borishiga ko'maklashadigan qonunlar ishlab chiqish);
- infratuzilma jihatidan ta'minlash (tarixiy-madaniy turizmni tashkil etish uchun umumi sharoitlarni yaratuvchi va ta'minlovchi moddiy-texnik elementlarning mavjud bo'lishi);
- moliyaviy ta'minlash (investitsiya manbalarini aniqlash va madaniy turizm sohasida qulay investisiya iqlimini yaratish);
- axborot ta'minoti (madaniy turizmni tashkil etish va yangi axborot texnologiyalaridan foydalangan holda turistlarni axborot bilan ta'minlash);
- kadrlar bilan ta'minlash (sifatlari turistik xizmatlar ko'rsatishga layoqatli bo'lgan malakali oliy, o'rta va quiy bo'g'in xodimlarini o'z vaqtida va doimiy tayyorlash hamda qayta tayyorlash).

Respublikamizda turizmnning asosiy tarkibi va shakli bo'lgan ichki turizmdagi faoliyat kompleks rejalashtirilishi, yo'naltirilishi, muvofiqlashtirilishi, tashkiliy-iqtisodiy mexanizmining elementlari qamrab olinishi zarur. Bu yo'nalishlarning har biri tartibga solish orqali amalga oshiriladi (1-rasm).

Ichki turizmni rivojlantirishda tashkiliy-iqtisodiy va ijtimoiy-huquqiy mexanizmlariga qaraydigan bo'lsak, tashkiliy mexanizmda ichki turizmda tashrif buyuradigan sayyohga ko'rsatiladigan xizmatlarni sifat darajasi shu mahalla yoki hudud rivojlanishida asosiy rol o'ynaydi. Shu munosabat bilan turistlar tashrif buyuradigan hududlarda aholini turizm savodxonligi oshirish bo'yicha qo'shimcha o'quv markazlarini ochish tavsiya etiladi.

Aholini turizm savodxonligini oshirish. Bu masalada yuqorida ayтиб o'tganimizdek mahalla markazlarida (MFY), markaz qoshida o'quv kurslarini tashkil etish maqsadga muvofiqli. Markaz qoshida turizm nazariyasi, xizmat ko'rsatishda sanitariya epidemiologiya talablari, og'zaki nutq madaniyatini o'stirish, turizmda tashkiliy masalalar doirasida bilim va ko'nikmalarni berish shular jumlasidandir.

Ichki turizmni rivojlantirishda iqtisodiy mexanizmlariga qaraydigan bo'lsak, turist sifatida tashrif buyurgan sayyohning shu hududga sarf-xarajatlarini va talabga asosan taklifni shakllantirish rejasini ishlab chiqish kerak. Ichki turizm mamlakat iqtisodiyotiga katta foydasi sifatida pul massasini aylanishiga sabab bo'ladi. Ichki turizm xalqaro turizmdan farqli ravishda pul massasi tashqariga chiqib ketmaydi. Hududlarda turistlarga xizmat ko'rsatish uchun fuqarolar o'zlarini yig'ib o'yanaydi. Bu iqtisodiy mexanizm hisoblanadi.

Ichki turizm rivojlanishida mamlakatimiz iqtisodiyotini o'sishi ijtimoiy hayotning yaxshilanishida ijobji ta'sir o'tkazadi. Demak, ijtimoiy hayotga ta'siriga qaraydigan bo'lsak, bayram va tadbirlarni tashkil etilishi bir misol bo'ladi.

Bayramlar va tadbirlarning ko'payishi. Bugungi kunda mamlakatimizda bayramlarga alohida etibor qaratmoqda. Har bir bayram uchun hukumat tomonidan to'rt yoki besh kun dam olish kunlarini qo'shib berilm-oqda. Bu ichki turizmda rivojlanishga olib keladi. Tadqiqotimiz davomida bayramlar bilan bog'liq masalalarga chuqur e'tibor qaratamiz.

Huquqiy tomonidan ichki turizmga bo'lgan e'tibor asosiy jarayonlardan hisoblanadi. Agar hukumat tomonidan huquqiy e'tibor yoki baho berilmasa, bu sohada tartib bo'lmaydi.

Siyosiy mexanizm. Siyosiy va huquqiy tomonidan ichki turizmga berilayotgan e'tibor iqtisodiyotimiz rivojlanishiga kafolat desak mubolag'a bo'lmaydi. Turistning haq-huquqlarini kafolatlovchi yoki turizmga xizmat ko'rsatadigan tadbirkorni faoliyatiga to'sqinlik qiluvchi kuchlarga qarshi qonun hujjatlar borligi iqtisodiy faoliyatni rivojlanishiga olib keladi.

Davlat tomonidan ichki turizmni rivojlantirishga oid maxsus qonunlarni ishlab chiqilishi ham bunga yaqqol misoldir. Misol uchun O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 07-fevraldag'i PQ-3514-son qarori "O'zbekiston bo'y lab sayohat qil!" ichki turizmni rivojlantirish dasturini olamiz.

Shu jumladan, yana bir misol qilib O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 09-fevraldag'i PF-6165-son qarori "O'zbekiston Respublikasida ichki va ziyorat turizmini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari" to'g'risida ichki turizmni rivojlantirish dasturi asos bo'ladi.

XULOSA

Mahalliy turizm iqtisodiy rivojlanish, madaniyatni saqlash, madaniyatlararo almashinuv va jamoalar ichida barqarorlikni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Mintaqaning o'ziga xos xususiyatlarini ajratib ko'rsatish orqali u sayyohlarga ham, mahalliy aholiga ham joyning o'ziga xosligini qadrlash imkonini beradi. Biroq potensial

muammolarni hal qilish va barcha ishtirokchilar uchun ijobiy va barqaror turizm tajribasini ta'minlash uchun ehtiyojkorlik bilan rejalashtirish va boshqarish zarur.

Tashkiliy-iqtisodiy mexanizmnинг yagona tizim sifatida uning ichki turizmdagi funksiyalarini amalga oshirish uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Ichki turizmni rivojlantirishda bu funksiyalar asosiy vazifani bajaradi. Biroq mahalliy turizm bilan bog'liq ba'zi muammolar ham mayjud. Mashhur sayyohlik joylarida odamlarning haddan tashqari ko'pligi transport tizimlari yoki chiqindilarni boshqarish obyektlari kabi infratuzilma va resurslarni taranglashishiga olib kelishi mumkin. Bundan tashqari agar turizm to'g'ri boshqarilmasa, mahalliy aholining kundalik hayotini buzishi yoki ma'lum hududlarda gentrifikatsiyaga olib kelishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar va internet resurslari:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldag'i PF-4947-son "O'zbekiston respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi".
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 07 fevraldag'i PQ-3514-son qarori "O'zbekiston bo'ylab sayohat qil!" ichki turizmni rivojlantirish dasturi.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 30 apreldagi PQ-232-son "Ichki turizm xizmatlarini diversifikasiya qilishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" gi Qarori.
4. Dehqonov Burxon Rustamovich. "Ichki turizmni rivojlantirishda davlatning o'rni" yashil iqtisodiyot va taraqqiyot (ISSN: 2992-8982) 2023-yil, oktyabr. № 10-soni.
5. Rustamovich D.B. Quality And Safety Of Public Catering Services In Uzbekistan //European Journal of Life Safety and Stability (2660-9630)(2021/5/23). – C. 19-23.
6. Б.Р. Деконов. "Ички туризмни таърифлашда бўлган қарашлар ва туризм шаклларини ўз ичига олган боғлиқликлар". Хоразм Маъмун академияси ахборотномаси: илмий журнал. - №4-1 (88), Хоразм Маъмун академияси, 2022 й. – 81 б.
7. Rustamovich Dehkonov Burhon. "Analysis of the Development of Tourism in Uzbekistan". Journal of International Business Research and Marketing 5.6 (2020): 28-33.
8. Rustamovich Dehghanov Burkhan. "Financing Domestic Tourists And Export Of Tourism Services". Fan, ta'lim, madaniyat va innovatsiya jurnalij journal of science, education, culture and innovation 2.3 (2023): 35-37.

MUNDARIJA

I shu'ba

IJTIMOIY-IQTISODIY BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARIGA ERISHISH UCHUN "YASHIL" IQTISODIYOTGA
JADAL O'TISH

Section I

ACCELERATED TRANSITION TO A GREEN ECONOMY TO ACHIEVE SOCIO-ECONOMIC SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

I секция

УСКОРЕННЫЙ ПЕРЕХОД К “ЗЕЛЕНОЙ” ЭКОНОМИКЕ ДЛЯ ДОСТИЖЕНИЯ ЦЕЛЕЙ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

The Development of Marketing Innovations in Retail Trade	4
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda	
Направления совершенствования стратегии компаний для успешной организации IPO	9
Шахзод Сайдуллаев	
“Yashil iqtisodiyot”ni rivojlantirishning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish	11
Abdurahmonov Xolboy To’xtayevich	
Тўқимачилик саноати кластерлари инновацион фаолиятининг барқарор ривожланиш муаммолари ва ечимлари.....	14
Икрамов Мақсад Муратович	
O’zbekistonda chakana savdo korxonalarini rivojlanishi va innovatsion faoliyati.....	20
Karimov Baxrom Ilhomjonovich	
Unveiling the Dynamics of Agglomeration Economies in Sustainable Development.....	24
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich	
Kimyo tolalari asosida to’qimachilik mahsulotlari bozorini diversifikatsiyalash usullari.....	28
Raximov Furqat Jalolovich	
Qashqadaryo viloyatida Safari turizmini rivojlantirish dinamikasini o’rganish.....	32
Ro’ziyev Bobir Akramovich	
Брендни шакллантириш ва ривожлантириш бўйича замонавий маркетинг назариялари ва стратегиялари.....	34
Зияева Шахло Шоакбар қизи	
The Development of Marketing Innovations in Retail Trade	37
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda	
Ногиронлиги бор шахсларни давлат томонидан кўллаб-кувватлаш масалалари	42
Каримов Бекзоджон Илхомович	
Ichki turizmni rivojlanlantirish tashkiliy mexanizmining asosiy prinsiplari.....	45
Dehqonov Burxon Rustamovich	

Yashil

IQTISODIYOT
va
TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. Maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

E-mail: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oly ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oly attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.